P9_TA(2019)0033

Zamestnanosť a sociálne politiky v eurozóne

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o zamestnanosti a sociálnej politike v eurozóne (2019/2111(INI))

(2021/C 202/08)

Európsky parlament,

— so zreteľom na články 3 a 5 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),

— so zreteľom na články 9, 145, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 165, 166, 174 a 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),

— so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu z 13. apríla 2016 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva ([1]),

— so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej hlavu IV (Solidarita),

— so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,

— so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, najmä na ciele 1, 3, 4, 5, 8, 10 a 13,

— so zreteľom na balík Komisie o sociálnych investíciách z roku 2013,

— so zreteľom na správu piatich predsedov z 22. júna 2015 ([2]) s názvom Dobudovanie európskej hospodárskej a menovej únie,

— so zreteľom na odporúčanie Rady zo 14. mája 2018 o hospodárskej politike v eurozóne ([3]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. júna 2019 s názvom Prehĺbenie európskej hospodárskej a menovej únie: hodnotenie štyroch rokov od správy piatich predsedov – príspevok Európskej komisie na samit eurozóny 21. júna 2019 (COM(2019)0279),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. júna 2019 s názvom Európsky semester 2019: odporúčania pre jednotlivé krajiny (COM(2019)0500),

— so zreteľom na návrh Komisie z 27. februára 2019 na rozhodnutie Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov (COM(2019)0151) a na pozíciu Európskeho parlamentu k tomuto návrhu z 4. apríla 2019 ([4]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. novembra 2018 s názvom Ročný prieskum rastu 2019: Za silnejšiu Európu, ktorá dokáže čeliť celosvetovej neistote (COM(2018)0770),

— so zreteľom na spoločnú správu Komisie a Rady o zamestnanosti prijatú 15. marca 2019,

— so zreteľom na odporúčanie Komisie z 21. novembra 2018 na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny (COM(2018)0759),

([1]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.
([2]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_en.pdf
([3]) Ú. v. EÚ C 179, 25.5.2018, s. 1.
([4]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0337.

Štvrtok 10. októbra 2019

— so zreteľom na správu Komisie z 21. novembra 2018 s názvom Správa o mechanizme varovania 2019 (COM(2018)0758),

— so zreteľom na odporúčanie Komisie z 3. októbra 2008 o aktívnom začleňovaní osôb vylúčených z trhu práce ([5]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. novembra 2018 s názvom Návrhy rozpočtových plánov 2019: celkové posúdenie (COM(2018)0807),

— so zreteľom na návrh Komisie z 22. novembra 2017 na rozhodnutie Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov (COM(2017)0677) a na pozíciu Európskeho parlamentu k tomuto návrhu z 19. apríla 2018 ([6]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. apríla 2017 s názvom Vytvorenie Európskeho piliera sociálnych práv (COM(2017)0250),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. apríla 2017 s názvom Iniciatíva na podporu rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom pracujúcich rodičov a opatrovateľov (COM(2017)0252),

— so zreteľom na návrh Komisie na odporúčanie Rady z 13. marca 2018 o prístupe k sociálnej ochrane pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby (COM(2018)0132),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. apríla 2011 s názvom Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020 (COM(2011)0173) a na následné správy o implementácii a hodnotiace správy,

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 z 20. júna 2019 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, ktorou sa zrušuje smernica Rady 2010/18/EÚ ([7]),

— so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 26. apríla 2017 s názvom Zhodnotenie odporúčania Komisie z roku 2013 s názvom Investovať do detí: východisko z bludného kruhu znevýhodnenia (SWD(2017)0258),

— so zreteľom na dokument Komisie s názvom Strategický záväzok pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2019 a na Európsky pakt pre rodovú rovnosť 2011 – 2020 a príslušné závery Rady zo 7. marca 2011 ([8]),

— so zreteľom na barcelonské ciele starostlivosti o deti z roku 2002, ktoré sa zameriavajú na to, aby do roku 2010 bola zabezpečená starostlivosť pre najmenej 90 % detí od troch rokov do veku povinnej školskej dochádzky a pre najmenej 33 % detí do troch rokov,

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. októbra 2016 s názvom Záruka pre mladých ľudí a iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí po troch rokoch (COM(2016)0646),

— so zreteľom na návrh Komisie zo 14. septembra 2016 na nariadenie Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (COM(2016)0604),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. septembra 2016 s názvom Posilnenie európskych investícií na podporu zamestnanosti a rastu: prechod na druhú fázu Európskeho fondu pre strategické investície a nový Európsky vonkajší investičný plán (COM(2016)0581),

---

([5]) Ú. v. EÚ L 307, 18.11.2008, s. 11.
([6]) Prijaté texty, P8_TA(2018)0181.
([7]) Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 79.
([8]) Ú. v. EÚ C 155, 25.5.2011, s. 10.

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. júna 2016 s názvom Nový program v oblasti zručností pre Európu – Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnateľnosti a konkurencieschopnosti (COM(2016)0381),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. júna 2016 s názvom Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo (COM(2016)0356),

— so zreteľom na balík predpisov o obehovom hospodárstve (smernice (EÚ) 2018/849 ([9]), (EÚ) 2018/850 ([10]), (EÚ) 2018/851 ([11]) a (EÚ) 2018/852 ([12])),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 1. júna 2016 s názvom Európa znovu investuje – Zhodnotenie Investičného plánu pre Európu a ďalšie kroky (COM(2016)0359),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. marca 2016 s názvom Otvorenie konzultácie týkajúcej sa európskeho piliera sociálnych práv (COM(2016)0127) a jeho prílohy,

— so zreteľom na bielu knihu Komisie zo 16. februára 2012 s názvom Program pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky (COM(2012)0055),

— so zreteľom na závery Rady zo 7. decembra 2015 s názvom Podpora sociálneho hospodárstva ako kľúčovej hybnej sily hospodárskeho a sociálneho rozvoja v Európe,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2019 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: zamestnanosť a sociálne aspekty v ročnom prieskume rastu na rok 2019 ([13]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2018 o vzdelávaní v digitálnej ére: výzvy, príležitosti a ponaučenia pre tvorbu politík EÚ ([14]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2018 o zamestnanosti a sociálnych politikách v eurozóne ([15]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 11. septembra 2018 o spôsoboch opätovného začlenenia pracovníkov, ktorí sa zotavujú z úrazu a choroby, do kvalitného zamestnania ([16]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. novembra 2017 o boji proti nerovnostiam ako prostriedku na podporu tvorby pracovných miest a rastu ([17]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 24. októbra 2017 o politikách zameraných na zabezpečenie minimálneho príjmu ako nástroja boja proti chudobe ([18]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2017 o novom programe v oblasti zručností pre Európu ([19]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2017 o európskom pilieri sociálnych práv ([20]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 26. mája 2016 o chudobe: rodové hľadisko ([21]),

---

([9]) Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 93.
([10]) Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 100.
([11]) Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 109.
([12]) Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 141.
([13]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0202.
([14]) Prijaté texty, P8_TA(2018)0485.
([15]) Prijaté texty, P8_TA(2018)0432.
([16]) Prijaté texty, P8_TA(2018)0325.
([17]) Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 89.
([18]) Ú. v. EÚ C 346, 27.9.2018, s. 156.
([19]) Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 135.
([20]) Ú. v. EÚ C 242, 10.7.2018, s. 24.
([21]) Ú. v. EÚ C 76, 28.2.2018, s. 93.

Štvrtok 10. októbra 2019

— so zreteľom na svoju pozíciu z 2. februára 2016 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení európskej platformy na posilnenie spolupráce v oblasti prevencie a odrádzania od nelegálnej práce ([22]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2015 o strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2014 – 2020 ([23]),

— so zreteľom na iniciatívu OECD a Európskej komisie s názvom Stav zdravia v EÚ ([24]) a súvisiacu správu s názvom Health at a glance: Europe 2018 ([25]) (Zdravie v skratke: Európa 2018),

— so zreteľom na správu Komisie z roku 2018 s názvom Správa o primeranosti dôchodkov: primeranosť súčasných a budúcich príjmov v starobe v EÚ, zverejnenú 26. apríla 2018,

— so zreteľom na správu Komisie z roku 2018 s názvom Správa o starnutí obyvateľstva: hospodárske a rozpočtové projekcie pre členské štáty EÚ (2016 – 2070), zverejnenú 28. mája 2018,

— so zreteľom na revidovanú Európsku sociálnu chartu a na turínsky proces, ktorý sa začal v roku 2014 s cieľom posilniť zmluvný systém Európskej sociálnej charty v rámci Rady Európy a v jeho vzťahu s právom Európskej únie ([26]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2011 o zmierňovaní nerovností v oblasti zdravia v EÚ ([27]),

— so zreteľom na záverečné pripomienky Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím zo septembra 2015 k úvodnej správe Európskej únie tomuto výboru z júna 2014,

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (smernica o rovnakom zaobchádzaní) ([28]) a článok 141 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (1992) o zásade rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty,

— so zreteľom na strategický záväzok Komisie v oblasti rodovej rovnosti na roky 2016 – 2019 a jeho cieľ znižovať rozdiel v dôchodkoch žien a mužov ako kľúčovú prioritu a na správu Komisie o primeranosti dôchodkov za rok 2018,

— so zreteľom na stratégiu EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027 na základe uznesenia Rady z 26. novembra 2018 a na cieľ stratégie Európa 2020 znížiť mieru predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy na menej ako 10 %,

— so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 5/2017 z apríla 2017 s názvom Nezamestnanosť mladých ľudí – majú na ňu politiky EÚ vplyv? Posúdenie záruky pre mladých ľudí a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí,

— so zreteľom na správy OECD s názvom Employment Outlook (Vyhliadky v oblasti zamestnanosti) za roky 2018 a 2019,

— so zreteľom na Európsky akt o prístupnosti;

([22]) Ú. v. EÚ C 35, 31.1.2018, s. 157.
([23]) Ú. v. EÚ C 366, 27.10.2017, s. 117.
([24]) https://ec.europa.eu/health/state/glance_sk
([25]) https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2018_healthatglance_rep_en.pdf
([26]) https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process
([27]) Ú. v. EÚ C 199 E, 7.7.2012, s. 25.
([28]) Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23.

— so zreteľom na odporúčanie Rady z 9. apríla 2019 o hospodárskej politike v eurozóne (2019/C 136/01),

— so zreteľom na ročný prieskum Komisie za rok 2019 v oblasti zamestnanosti a sociálnej situácii v Európe,

— so zreteľom na správu Komisie z roku 2019 o chudobe pracujúcich,

— so zreteľom na odporúčanie Rady z roku 2018 o prístupe pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb k sociálnej ochrane,

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2019/1152 z 20. júna 2019 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii ([29]),

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A9-0016/2019),

A. keďže podmienky na trhu práce v EÚ sa naďalej zlepšujú, najmä vďaka dlhému obdobiu priaznivej medzinárodnej hospodárskej situácie; keďže miera zamestnanosti v poslednom štvrťroku 2018 naďalej rástla a dosiahla 73,5 %, pričom zamestnaných bolo 240,7 milióna ľudí, čo je nová rekordná úroveň; keďže miera zamestnanosti v eurozóne vzrástla zo 66,5 % v roku 2017 na 67,4 % v roku 2018; keďže pretrvávajú veľké rozdiely v miere zamestnanosti medzi členskými štátmi, regiónmi a skupinami obyvateľstva; keďže rast miery zamestnanosti sa spomalil a predpokladá sa, že tento trend bude pokračovať; keďže ak bude táto dynamika pokračovať, v roku 2020 miera zamestnanosti dosiahne 74,3 %;

B. keďže dlhodobé výzvy, ako je starnutie obyvateľstva, digitalizácia a jej vplyv na prácu, zmena klímy a neudržateľné využívanie prírodných zdrojov, sú stále naliehavé;

C. keďže miera zamestnanosti výrazne vzrástla u pracovníkov nad 55 rokov; keďže miera zamestnanosti pracovníkov vo veku od 55 do 64 rokov v eurozóne v roku 2018 dosiahla 58,8 %, čo je stále výrazne pod priemerom; keďže najmä ženy vykazujú v tejto vekovej kategórii nižšiu mieru zamestnanosti (52,9 %); keďže na základe demografických prognóz sa predpokladá rast počtu starších pracovníkov; keďže demografické zmeny majú vplyv na systémy dôchodkového zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti;

D. keďže sú potrebné účinné politiky nato, aby sa obsiahli rôzne formy zamestnania a pracovníci sa primerane chránili pred zneužívaním, diskrimináciou a chudobou;

E. keďže chudobní pracujúci tvoria významnú časť pracujúcich; keďže v roku 2017 bolo 9,4 % zamestnaných ľudí ohrozených chudobou, pričom takmer 20,5 milióna pracovníkov žilo v domácnostiach ohrozených chudobou; keďže v prípade niektorých kategórií obyvateľstva, najmä osôb pracujúcich na kratší pracovný čas, samostatne zárobkovo činných osôb, dočasných pracovníkov, mladých ľudí, menej vzdelaných osôb a jednočlenných domácností, je riziko chudoby pracujúcich podstatne vyššie a v posledných rokoch sa v niektorých prípadoch výrazne zvyšuje;

F. keďže v roku 2018 bol rozdiel v zamestnanosti žien a mužov 11,6 percentuálneho bodu, pričom od roku 2013 zostáva takmer nezmenený; keďže ženy v EÚ zarábajú v priemere o 16 % menej než muži, hoci medzi jednotlivými členskými štátmi sú výrazné rozdiely; keďže rozdiel v dôchodkoch žien a mužov v prípade dôchodcov vo veku 65 – 79 rokov v EÚ-28 je približne 37,2 %; keďže v EÚ sa stále vyskytuje nerovnaké rozdelenie opatrovateľských povinností medzi ženy a mužov;

G. keďže primárnu zodpovednosť za riešenie nezamestnanosti mládeže nesú členské štáty, pokiaľ ide o vytváranie a vykonávanie regulačných rámcov na trhu práce, systémov vzdelávania a odbornej prípravy a aktívnych politík trhu práce;

H. keďže celkový počet odpracovaných hodín od roku 2013 neustále narastá, aj keď pomaly; keďže miera zamestnanosti na dobu neurčitú a na plný úväzok naďalej rastie, pričom miera zamestnanosti na čiastočný úväzok v roku 2018 klesla; keďže podiel ľudí v EÚ pracujúcich na čiastočný úväzok vzrástol z 15 % v roku 2002 na 19 % v roku 2017;

([29]) Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 105.

keďže zamestnanie na čiastočný úväzok bolo v EÚ v roku 2017 oveľa bežnejšie u žien (31 %) ako mužov (8 %); keďže počet nedobrovoľných zamestnancov na čiastočný úväzok je stále veľmi vysoký a týka sa o 1,3 milióna osôb viac než v roku 2008; keďže podiel dočasných zamestnancov v EÚ vzrástol z 11 % v roku 2002 na 13 % v roku 2017;

I. keďže niektoré členské štáty sa boria so štrukturálnymi problémami trhu práce ako nízke zapojenie do trhu práce a nesúlad zručností a kvalifikácií; keďže rastie potreba konkrétnych opatrení na integráciu a reintegráciu neaktívnej pracovnej sily, aby splnila požiadavky trhu práce;

J. keďže miera nezamestnanosti klesla v júni 2019 na 6,3 % v EÚ a na 7,5 % v eurozóne; keďže klesla v prípade všetkých vekových skupín mužov i žien; keďže pretrvávajú veľké rozdiely v mierach nezamestnanosti medzi členskými štátmi a rozptyl mier nezamestnanosti v rámci členských štátov a nižších územných jednotiek sa od roku 2007 naďalej prehlbuje; keďže nezamestnanosť mladých ľudí je naďalej neprijateľne vysoká, keď v apríli 2019 dosiahla 14,2 % (pričom priemer za rok 2018 bol 15,2 % v EÚ a 16,9 % v eurozóne), ale je nižšia ako pred krízou v roku 2008; keďže rozdiely medzi členskými štátmi sú veľmi výrazné; keďže v priemere každý druhý nezamestnaný uchádzač o zamestnanie je bez práce viac ako 12 mesiacov a miera dlhodobej nezamestnanosti dosahuje 3,8 % a zostáva nad úrovňou 2,9 % spred krízy; keďže nezamestnanosť je naďalej mimoriadne vysoká v prípade osôb so zdravotným postihnutím;

K. keďže v roku 2017 bolo v EÚ-28 podľa Eurostatu 8,973 milióna podzamestnaných pracovníkov na kratší pracovný čas; keďže okrem toho bolo 8,127 milióna osôb pripravených pracovať, ale nehľadalo si prácu, a ďalších 2,289 milióna osôb si prácu hľadalo s tým, že nemôžu začať pracovať v krátkom čase; keďže celkovo to znamená, že v roku 2017 bolo v EÚ-28 19,389 milióna osôb v situácii podobnej nezamestnanosti bez toho, aby boli započítaní do miery nezamestnanosti, čo je takmer rovnaký počet ľudí ako počet ľudí, ktorí boli považovaní za nezamestnaných (18,776 milióna);

L. keďže horizontálna a vertikálna segmentácia trhu práce, ako aj chudoba pracujúcich pretrváva a postihuje najmä ženy, osoby s nízkou kvalifikáciou, mladých a starších ľudí, osoby so zdravotným postihnutím, národnostné, jazykové, etnické a sexuálne menšiny a osoby s migrantským pôvodom; keďže miera zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v roku 2016 predstavovala 48,1 % a bola výrazne pod priemernou mierou zamestnanosti;

M. keďže dlhodobá nezamestnanosť neúmerne postihuje mladých ľudí, osamelých rodičov, neformálnych opatrovateľov, osoby s dlhodobou chorobou, zdravotným postihnutím alebo zdravotnými problémami, migrantov a príslušníkov etnických a náboženských menšín, ktorí naďalej čelia osobitným prekážkam, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, ako aj diskriminácii vo všetkých fázach zamestnania;

N. keďže kvalitné pracovné miesta sú dôležitým faktorom v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; keďže je potrebné podchytiť všetkých členov spoločnosti, ktorí sú najviac vzdialení od trhu práce a sú vystavení riziku chudoby a sociálneho vylúčenia;

O. keďže podiel voľných pracovných miest stále rastie a nesúlad medzi dopytom po pracovnej sile a jej ponukou je stále významným dôvodom nezamestnanosti v mnohých členských štátoch; keďže štrukturálny nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatok zručností postihuje mnohé odvetvia, medziiným cestovný ruch, tradičné remeslá a sektor IKT, kde sa očakáva, že rozdiel medzi dopytom po odborníkoch a ich ponukou v EÚ vzrastie do roku 2020 na približne 500 000; keďže napriek obavám z rastúceho nedostatku a nesúladu zručností zostáva približne 39 % dospelých zamestnancov v EÚ na nízko kvalitných pracovných miestach, na ktoré majú nadmernú kvalifikáciu;

P. keďže podľa odhadov Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) rozloženie zručností pracovnej sily v roku 2017 do veľkej miery zodpovedalo kvalifikačným požiadavkám trhu práce a ponuka pracovnej sily presahovala dopyt v prípade všetkých typov kvalifikácie, pričom tento rozdiel bol najvýraznejší v prípade kvalifikácií na nízkej a strednej úrovni; keďže dopyt po kvalifikovanej pracovnej sile bude pravdepodobne naďalej rásť a z najnovších prognóz strediska Cedefop vyplýva, že v období rokov 2017 – 2025 sa vytvorí viac ako 13 miliónov pracovných miest, ktoré si vyžadujú vysokú úroveň dosiahnutého vzdelania, zatiaľ čo počet nízko kvalifikovaných pracovných miest sa zníži o takmer 6 miliónov;

Q. keďže prognózy strediska Cedefop ukazujú súbežný rast zručností tak na strane dopytu, ako aj na strane ponuky až do roku 2025; keďže sa však očakáva, že ponuka zručností bude rásť mierne rýchlejšie než dopyt po zručnostiach, pričom napríklad podiel pracovnej sily, ktorá má len základné alebo nižšie sekundárne vzdelanie, sa má podľa predpokladov znížiť z 20,2 % v roku 2017 na 16,8 % v roku 2025; keďže podiel pracovných miest pre osoby s nízkou kvalifikáciou by mal podľa očakávaní klesnúť z 18,4 % na 15,4 %, ale tento súbežný vývoj nemusí zabrániť nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, napríklad nadmernej kvalifikácii;

R. keďže trh práce je výrazne roztrieštený a každý segment sa vyznačuje svojimi zvláštnosťami;

S. keďže viac ako jeden Európan z piatich je ohrozený chudobou a sociálnym vylúčením; keďže možno konštatovať určitý pokrok k dosiahnutiu cieľa znížiť chudobu v rámci stratégie Európa 2020 v podobe zníženia počtu chudobných o 5,6 milióna od roku 2008, ale cieľ znížiť počet chudobných do roku 2020 minimálne o 20 miliónov je stále vzdialený vzhľadom na to, že chudobou je naďalej ohrozených 113 miliónov ľudí; keďže vyššej miere chudoby čelia zraniteľné skupiny, ako sú deti, osamelí rodičia, osoby so zdravotným postihnutím a osoby s chronickými fyzickými a duševnými zdravotnými ťažkosťami, migranti, Rómovia a etnické menšiny, dlhodobo nezamestnaní a bezdomovci; keďže v celej EÚ možno badať rýchly nárast chudoby pracujúcich (9,6 %) a prehlbovanie medzery chudoby a nerovnosti; keďže výrazný vplyv na znižovanie chudoby v mnohých členských štátoch majú sociálne transfery (v priemere o 32,4 % v roku 2017, bez započítania dôchodkov); keďže tento vplyv sa od roku 2010 každoročne znižuje (okrem roku 2013), pričom medzi členskými štátmi sú značné rozdiely;

T. keďže univerzálny prístup ku kvalitnému a cenovo dostupnému bývaniu a zdravotnej starostlivosti je základnou spoločenskou potrebou;

U. keďže pretrvávajú medzery v pokrytí systémami sociálnej ochrany a v prístupe k službám; keďže sa objavili nové formy práce vrátane platforiem a samostatnej zárobkovej činnosti; keďže sociálna ochrana sa tradične zameriava na pokrytie pracovníkov na plný úväzok na dobu neurčitú, a preto je potrebné ju prispôsobiť; keďže najmä atypickí pracovníci často nemajú úplný prístup k sociálnej ochrane a mnohé samostatne zárobkovo činné osoby nemajú žiadne alebo majú len obmedzené pokrytie systémami sociálnej ochrany; keďže pretrváva fiktívna samostatná zárobková činnosť, ktorá spôsobuje rôzne formy neistoty a postihuje najmä zraniteľné skupiny; keďže nedostatočný prístup k sociálnej ochrane narúša dobré podmienky pracovnej sily a fungovanie trhov práce;

V. keďže záruka EÚ pre mladých ľudí sa musí ďalej zlepšovať v súlade s odporúčaniami Európskeho dvora audítorov s cieľom poskytnúť pomoc všetkým mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET);

W. keďže možno konštatovať rozdiely v strednej dĺžke života v závislosti od sociálno-ekonomického postavenia; keďže tieto rozdiely do veľkej miery odzrkadľujú rozdiely vo vystavení rizikovým faktorom (a to aj pri práci), pričom domácnosti s nízkym príjmom častejšie hlásia nenaplnené zdravotné potreby než domácnosti s vysokým príjmom; keďže z tohto dôvodu je v rámci politiky zamestnanosti a sociálnej politiky dôležité ešte viac podporovať a zohľadňovať zdravie;

X. keďže medziúrovne kolektívneho vyjednávania podľa všetkého vytvárajú komprimovanú mzdovú štruktúru; keďže narušenie kolektívneho vyjednávania vo viacerých členských štátoch sa kryje so vzostupom nízkych miezd (t. j. zamestnanci dostávajú menej než dve tretiny mediánovej mzdy);

Y. keďže veľmi dôležitou zložkou blaha jednotlivca je dobré duševné zdravie; keďže v roku 2016 mal v členských štátoch EÚ viac ako jeden človek zo šiestich problém týkajúci sa duševného zdravia; keďže v prípade ľudí, ktorí trpia chronickou depresiou, je vo všetkých členských štátoch oveľa nižšia pravdepodobnosť, že pracujú;

Z. keďže celkové náklady duševných chorôb v EÚ sa odhadujú na viac ako 600 miliárd EUR, čo sú viac než 4 % HDP;

AA. keďže v roku 2017 hrubý disponibilný príjem domácností na obyvateľa v eurozóne prekročil predkrízovú úroveň z roku 2008, čo však nebol prípad ôsmich členských štátov a mnohých regiónov; keďže celkové príjmy domácností rástli pomalšie než HDP, z čoho vyplýva, že domácnosti profitovali z rastu príjmov z oživenia len do určitej miery a že nedávny rast nie je inkluzívny; keďže priemerné mzdy v reálnom vyjadrení v mnohých členských štátoch naďalej zaostávajú za úrovňami spred krízy a ich rast v roku 2017 stále nedosahoval rast produktivity; keďže príjmová nerovnosť často súvisí s nerovnakým prístupom k vzdelávaniu, odbornej príprave a sociálnej ochrane;

Štvrtok 10. októbra 2019

AB. keďže podľa Eurobarometra z roku 2018 občanov EÚ osobne najviac trápi sociálno-ekonomická situácia a problematika životného prostredia;

AC. keďže celosvetový vývoj, ako je digitalizácia a environmentálna transformácia, podčiarkuje naliehavú potrebu spoločného prístupu EÚ; keďže tieto globálne výzvy sa regiónov a území dotýkajú rôznymi spôsobmi; keďže rozhodujúci význam pre inkluzívnu transformáciu majú sociálny dialóg, sociálni partneri a občianska spoločnosť; keďže zapojenie sociálnych partnerov do tvorby politík je v mnohých členských štátoch stále slabé;

AD. keďže hospodárske odvetvia zodpovedné za takmer 90 % celkových emisií CO_2 zamestnávajú približne 25 % pracovnej sily v EÚ; keďže rekvalifikácia tejto pracovnej sily je dôležitou súčasťou prechodu na udržateľné hospodárstvo;

AE. keďže ambiciózne politiky v oblasti klímy vedú k vytváraniu pracovných miest a rastu a majú pozitívny vplyv na dobré životné podmienky; keďže podľa prognóz vznikne v EÚ do roku 2030 v dôsledku plného vykonávania Parížskej dohody 1,2 milióna dodatočných pracovných miest, a to popri 12 miliónoch nových pracovných miest, ktoré sa už očakávajú;

AF. keďže len 9 % odporúčaní pre jednotlivé krajiny na obdobie rokov 2011 – 2018 bolo plne vykonaných, zatiaľ čo pri 17 % sa dosiahol výrazný pokrok, pri 44 % určitý pokrok, pri 25 % len obmedzený pokrok a pri 5 % nebol zaznamenaný žiadny pokrok;

AG. keďže Komisia vydala v roku 2019 odporúčania pre 15 členských štátov na zlepšenie účinnosti, prístupnosti a udržateľnosti zdravotnej starostlivosti;

AH. keďže priemerné náklady na bývanie a finančné preťaženie v EÚ zaznamenali pokles, ale nedostatok primeraného a cenovo dostupného bývania je v mnohých členských štátoch čoraz väčší problém; keďže v roku 2017 predstavovali náklady na bývanie v prípade každého desiateho Európana minimálne 40 % príjmu domácnosti;

AI. keďže dobre fungujúci sociálny dialóg je kľúčovým prvkom európskeho sociálneho trhového hospodárstva, ktoré posilňuje sociálnu súdržnosť a zmenšuje konflikty v spoločnosti, a to v spoločnom záujme pracovníkov, zamestnávateľov a vlád; keďže sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri navrhovaní a vykonávaní politík, ktoré môžu zlepšiť pracovné podmienky a podmienky zamestnania;

AJ. keďže organizácie občianskej spoločnosti sú významným prínosom pri poskytovaní služieb v oblasti začleňovania a zároveň predstavujú celú paletu názorov v procese tvorby politík;

1. konštatuje, že hoci hospodárske podmienky v EÚ sú v súčasnosti priaznivé a celková zamestnanosť sa neustále zvyšuje, stále je mimoriadne dôležité pohotovo bojovať proti nezamestnanosti mladých ľudí a problémom, ktorým čelia osoby, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), a stále sú naliehavo potrebné zlepšenia z hľadiska dlhodobej nezamestnanosti, segmentácie trhu práce a nerovností na ňom, začleňovania zraniteľných skupín, chudoby pracujúcich a produktivity, najmä v kontexte potenciálneho spomalenia globálneho hospodárstva alebo jeho recesie; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že rast reálnych miezd na úrovni Únie je stále nižší, než by sa dalo očakávať vzhľadom na pozitívny pracovný trh a hospodársku výkonnosť; vyzýva Komisiu, aby predstavila európsky systém zaistenia v nezamestnanosti s cieľom chrániť občanov a znížiť tlak na verejné financie v období vonkajších šokov;

2. berie na vedomie odporúčania Komisie pre jednotlivé krajiny na rok 2019 a víta väčší dôraz na investície; konštatuje, že takmer tretina odporúčaní pre jednotlivé krajiny vydaných do roku 2018 nebola vykonaná; poznamenáva, že pokrok v oblasti vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny týkajúcich sa právnych predpisov, ktoré upravujú pracovné vzťahy a ochranu zamestnanosti, bol zásadný; vyjadruje však poľutovanie nad skutočnosťou, že vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny týkajúcich sa zdravotnej a dlhodobej starostlivosti bolo obzvlášť pomalé a pokrok v súvislosti s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny na rok 2018 je slabší ako výsledky v predchádzajúcich rokoch, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby vyvinula potrebný tlak na členské štáty bez ohľadu na ich členstvo v eurozóne, aby tieto odporúčania vykonali; domnieva sa, že vykonávanie reforiem orientovaných na budúcnosť je nevyhnutné na posilnenie potenciálu rastu hospodárstva EÚ, podporu sociálneho začlenenia a zlepšenie sociálnych práv a blaha všetkých obyvateľov Únie;

3. vyzýva členské štáty, aby sa riadili odporúčaniami na presun daňového zaťaženia z práce na iné faktory, ktoré sú menej škodlivé pre udržateľný rast;

4. konštatuje, že medzi jednotlivými krajinami, regiónmi a skupinami obyvateľstva pretrvávajú značné rozdiely, čím sa vytvárajú krajiny, regióny a skupiny obyvateľstva, ktorých hlavnou či dokonca jedinou konkurenčnou výhodou na trhu práce EÚ sú nízky príjem a/alebo nedôstojné pracovné podmienky; zdôrazňuje, že členské štáty a Komisia by mali zabezpečiť vykonávanie konkrétnych politík zamestnanosti s cieľom riešiť obmedzenia a ťažkosti, ktorým čelia regióny s demografickým znevýhodnením, ako sú vyľudnené alebo riedko osídlené regióny, s osobitným dôrazom na odvetvie poľnohospodárstva, aby sa podporila ich schopnosť vytvárať pracovné miesta a pridanú hodnotu vo vidieckych oblastiach; na dosiahnutie cieľa stratégie Európa 2020, ktorým je miera zamestnanosti aspoň na úrovni 75 %, považuje za potrebné zvýšiť mieru zamestnanosti, zvýšiť príjmy a podporovať tvorbu dôstojných pracovných miest;

5. vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že v mnohých členských štátoch je hrubý disponibilný príjem domácností na obyvateľa stále pod úrovňou spred krízy v roku 2008; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vyvinuli väčšie úsilie v záujme zníženia nerovností;

6. zdôrazňuje potrebu dobre navrhnutých politík trhu práce a reforiem, ktoré vytvárajú kvalitné pracovné miesta prijímaním opatrení na zabezpečenie primeranej minimálnej mzdy a spravodlivého odmeňovania, ochranu a podporu zdravia a dobrých životných podmienok zamestnancov, prioritné zameranie na opätovné začlenenie nezamestnaných, presadzovanie rovnakých príležitostí a rovnakého zaobchádzania, ako aj rovnakých práv pracovníkov, a to aj vo verejnom sektore, uľahčenie rovnakého prístupu na trh práce, sociálnej ochrany pre všetkých a mobility pracovnej sily, zohľadnenie vidieckych a izolovaných regiónov a odstraňovanie nerovností a rodových rozdielov;

7. s mimoriadnym znepokojením upozorňuje na vysokú mieru nezamestnanosti mladých ľudí vo viacerých členských štátoch a zraniteľnosť novoprijatých pracovníkov v mladom veku; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby boj proti nezamestnanosti mladých ľudí považovali za prioritu a plne využívali finančné nástroje, ako sú záruka pre mladých ľudí, programy EÚ, napríklad Erasmus +, a cielené opatrenia na riešenie problému nezamestnanosti mladých ľudí a na podporu zamestnateľnosti mladých ľudí; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že mnohí Európania nedobrovoľne pracujú na kratší pracovný čas; konštatuje, že to má negatívne dôsledky na ich sociálnu ochranu;

8. poznamenáva, že zapojenie žien do trhu práce naďalej narastá, vyjadruje však znepokojenie nad skutočnosťou, že rozdiel v zamestnanosti medzi ženami a mužmi zostáva takmer nezmenený od roku 2013 a že rodová nerovnosť z hľadiska zamestnanosti a odmeňovania je naďalej výrazná; so znepokojením konštatuje, že ženy sú nadmerne zastúpené v menej platených odvetviach a častejšie sú na pracovných miestach, pre ktoré sú nadmerne kvalifikované; konštatuje, že málo členských štátov prijalo opatrenia na riešenie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov; naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o zníženie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov, rozdielov v dôchodkoch žien a mužov a rozdielov vo faktoroch znižujúcich motiváciu pracovať; žiada Komisiu, aby navrhla smernicu o transparentnosti odmeňovania s cieľom urýchlene odstrániť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov;

9. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že barcelonský cieľ 90 % dostupnosti starostlivosti o deti vo veku od 3 rokov do veku povinnej školskej dochádzky nebude splnený; naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby zintenzívnili úsilie s cieľom zlepšiť rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a zabezpečiť prístup k zariadeniam cenovo dostupnej starostlivosti o deti, starostlivosti o deti v ranom veku a dlhodobej starostlivosti; vyzýva členské štáty, aby zlepšili odbornú prípravu a pracovné podmienky v týchto službách (vrátane zdravotníckych služieb); vyzýva členské štáty, aby v plnej miere a urýchlene vykonali nedávno prijatú smernicu o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a opatrovateľov a aby povzbudili väčší počet mužov v tom, aby čerpali platenú rodičovskú dovolenku;

10. berie na vedomie odporúčania pre jednotlivé krajiny zamerané na vytvorenie otvoreného, konkurencieschopného a dynamického jednotného trhu, ktorý je kľúčom k stimulovaniu produktivity, uľahčeniu rastu a vytváraniu pracovných príležitostí; v tejto súvislosti podčiarkuje význam spravodlivého rozdelenia rastu prosperity; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podnietili produktivitu prostredníctvom reforiem, ktoré odstránia zbytočnú reguláciu; zdôrazňuje skutočnosť, že investície do bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nielen zlepšujú kvalitu pracovných miest a životné podmienky pracovníkov, ale majú aj pozitívny vplyv na produktivitu a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva;

Štvrtok 10. októbra 2019

11. poukazuje na potrebu bojovať proti diskriminácii na základe veku na trhoch práce, napríklad odstraňovaním rozdielov medzi mladými a staršími generáciami, zvyšovaním informovanosti o smernici o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní ([30]), a to aj vo verejnom sektore, zabezpečením prístupu k príležitostiam celoživotného vzdelávania prostredníctvom kurzov a odbornej prípravy, ktoré sú prispôsobené individuálnym potrebám, bojovaním proti rozdielom v dôchodkoch a podporou programov mobility a výmeny zručností medzi staršími obyvateľmi EÚ; konštatuje, že starší a menej kvalifikovaní pracovníci sa oveľa zriedkavejšie zúčastňujú na programoch celoživotného vzdelávania; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o zmenu tohto trendu; zastáva názor, že väčšiu pozornosť treba venovať starším pracovníkom a politikám, na základe ktorých bude poskytovaná intenzívnejšia podpora a vznikne spoločnosť, v ktorej budú ľudia aktívni celý život, a to najmä kladením dôrazu na pracovníkov starších ako päťdesiat rokov;

12. zdôrazňuje potrebu bojovať proti diskriminácii etnických skupín na trhu práce a proti etnickým rozdielom v odmeňovaní a dôchodkoch; vyzýva Komisiu, aby vypracovala dlhodobú stratégiu plánovania integrácie etnických menšín do trhu práce s cieľom zmierniť riziko vylúčenia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie zamerané proti diskriminácii na základe etnickej príslušnosti a príslušnosti k menšine alebo menšinovému jazyku zvyšovaním informovanosti, vykonávaním stratégií rozmanitosti a zhromažďovaním a analýzou spoľahlivých rozčlenených údajov o diskriminácii;

13. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili úsilie s cieľom zabezpečiť intenzívnejšie začlenenie skupín, ktoré sú najviac vzdialené od trhu práce, ako sú osamelí rodičia, neformálni opatrovatelia, dlhodobo chorí, ľudia so zdravotným postihnutím, zdravotnými problémami alebo zložitými chronickými chorobami, migranti, utečenci a ľudia z etnických a náboženských menšín, do trhu práce, ako aj ich užšie začlenenie do spoločnosti;

14. víta pokrok, ktorý sa dosiahol v rámci európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia na roky 2010 – 2020, a najmä smernicu (EÚ) 2019/882 o prístupnosti ([31]); zdôrazňuje však, že v tomto smere treba urobiť viac; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že osoby so zdravotným postihnutím sú naďalej znevýhodňované z hľadiska zamestnávania, vzdelávania a sociálneho začleňovania; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej vypracúvali osobitné opatrenia v rámci sociálnych politík a politík v oblasti zamestnanosti a vzdelávania s cieľom zabezpečiť účinnú inklúziu osôb so zdravotným postihnutím, dlhodobo chorých a osôb s chronickými chorobami vrátane osôb s poruchami duševného zdravia a psychosociálnymi poruchami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby išli nad rámec podporných opatrení a vytvorili viac stimulov pre zamestnanosť, zlepšili prístupnosť a podnikli primerané úpravy ([32]), a to aj tým, že v plnej miere využijú príležitostí v oblasti hospodárskeho a sociálneho začlenenia, ktoré ponúka digitalizácia;

15. berie na vedomie zvýšenie počtu nových foriem zamestnania vrátane transformácie z dôvodu digitalizácie a automatizácie; zdôrazňuje, že tieto trendy so sebou prinášajú výhody a zároveň výzvy; zdôrazňuje význam politík celoživotného vzdelávania, ktoré pracovníkom umožnia pripraviť sa na zmeny postavenia na trhu práce; zdôrazňuje význam sociálneho dialógu, najmä pri rozvoji ďalších stratégií na riešenie týchto výziev; konštatuje, že táto transformácia môže viesť k prípadom atypického a neistého zamestnania; so znepokojením berie na vedomie neprimeraný a nedostatočný prístup atypických pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb k systémom sociálnej ochrany, a to vrátane plateného voľna a platenej dovolenky; zdôrazňuje, že nepravá samostatná zárobková činnosť je pretrvávajúcim

([30]) Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní (Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16).

([31]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

([32]) V Dohovore o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) sa uvádza: „Primerané úpravy“ sú „nevyhnutné a adekvátne zmeny a prispôsobenie, ktoré nepredstavujú neúmerné alebo nadmerné zaťaženie a ktoré sa robia, ak si to vyžaduje konkrétny prípad, s cieľom zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím využívanie alebo uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd na rovnakom základe s ostatnými“ (https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/ConventionRightsPersonsWithDisabilities.aspx); V článku 5 smernice o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní sa uvádza: „Na uplatnenie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím sa vykonajú primerané prispôsobenia. Znamená to, že zamestnávatelia vykonajú podľa potreby jednotlivého prípadu vhodné opatrenia, aby umožnili osobe so zdravotným postihnutím vstúpiť, zúčastňovať sa alebo postupovať v zamestnaní alebo absolvovať odbornú prípravu, pokiaľ také opatrenia nie sú pre zamestnávateľa neúmerným bremenom. Toto bremeno nebude neúmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky zdravotne postihnutých v danom členskom štáte“ (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0078&from=SK); Na webovom sídle Komisie sa uvádza: „Primerané úpravy predstavujú akúkoľvek zmenu pracovného miesta alebo pracovného prostredia, ktorá je potrebná na to, aby sa osoba so zdravotným postihnutím mohla uchádzať o pracovné činnosti, vykonávať ich a napredovať v nich, prípadne absolvovať odbornú prípravu“ (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=147).

problémom, ktorý treba riešiť; vyzýva členské štáty, aby zaviedli opatrenia na riešenie týchto otázok, najmä v nadväznosti na odporúčanie Rady o prístupe pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb k sociálnej ochrane, ktoré bolo schválené 6. decembra 2018; víta toto odporúčanie ako prvý krok, ale zdôrazňuje, že na zabezpečenie prístupu k sociálnej ochrane pre všetkých treba urobiť viac;

16. poznamenáva, že podiel práce pre online platformy v EÚ sa za uplynulé dva roky zvýšil o viac než 25 % až na 5 miliónov pracovníkov a že tretina všetkých transakcií v súvislosti s platformami sa vykonáva cezhranične; poukazuje na to, že pracovníci platforiem často nie sú krytí žiadnymi systémami sociálnej ochrany; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia a členské štáty zbierali lepšie a harmonizovanejšie údaje o počte pracovníkov platforiem a ich postavení v zamestnaní, náplni práce a príjmoch; vyzýva na koordinovanú iniciatívu EÚ s cieľom zabezpečiť prístup pracovníkov platforiem k sociálnej ochrane, zaručiť všetky ich sociálne a pracovné práva bez ohľadu na ich postavenie v zamestnaní a rozšíriť rozsah kolektívnej dohody na pracovníkov platforiem;

17. zdôrazňuje, že nové komunikačné technológie a flexibilita organizácie práce môžu mať často za následok dlhší pracovný čas a prekrývanie práce, súkromného života a osobného času; osobitne poukazuje na potrebu zaviesť právo odpojiť sa od digitálnych technológií a preskúmať pojmy časovej chudoby a nezávislosti v súvislosti s pracovným časom;

18. zdôrazňuje, že je potrebná transformácia systémov vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa v plnej miere využili príležitosti, ktoré ponúka digitalizácia a ekologizácia hospodárstva, a aby sa rozvíjali zručnosti, vrátane mäkkých zručností, a kompetencie potrebné na napĺňanie potrieb pracovného trhu a riešenie súčasných a budúcich hospodárskych, sociálnych a ekologických problémov; domnieva sa, že nedostatočná kvalifikácia a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami môžu byť pre investície veľkou prekážkou; zdôrazňuje, že na získanie primeraných zručností treba zvýšiť kvalitu, dostupnosť, inkluzívnosť, cenovú prijateľnosť a prístupnosť vzdelávania a odbornej prípravy vrátane odborného vzdelávania a zlepšiť vzájomné uznávanie kvalifikácií; zdôrazňuje, že je dôležité motivovať podniky, aby navýšili svoje investície do odbornej prípravy; zdôrazňuje, že investície do odbornej prípravy sú kľúčom k sociálnej súdržnosti; zdôrazňuje, že je dôležité riešiť otázku predčasného ukončenia školskej dochádzky; vyzýva členské štáty, aby sa riadili dvojitou stratégiou, ktorá spočíva v zabezpečení inkluzívnosti hlavného vzdelávacieho prúdu, ako aj v poskytovaní cielených programov najzraniteľnejším osobám; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili a podnietili investície do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie a do komplexnej odbornej prípravy v oblasti digitálnych, odborných a podnikateľských zručností a aby zohľadnili transformáciu na digitálne hospodárstvo a ekologickejšie hospodárstvo a dopyt po odborníkoch z oblasti techniky v mnohých krajinách a regiónoch; zdôrazňuje, že dôstojné pracovné podmienky a podmienky zamestnávania sú kľúčovým faktorom na prilákanie kvalifikovaných pracovníkov;

19. vyjadruje súhlas s Komisiou, že pri riešení otázky digitalizácie treba konať včas, že EÚ ako celok musí tento proces urýchliť a že treba lepšie zosúladiť politiky Únie, členských štátov a regionálne politiky a zhromaždiť verejné a súkromné zdroje na navýšenie investícií do digitálneho hospodárstva a spoločnosti a na posilnenie s nimi súvisiacich synergií; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť účinnú a spravodlivú digitálnu transformáciu služieb, pri ktorej nikto nebude opomenutý; zdôrazňuje, že programy digitálnej gramotnosti by sa mali zaoberať otázkami súkromia a ochrany údajov;

20. domnieva sa, že výzvy spojené so zmenou klímy a prechodom na ekologickejšie hospodárstvo si vyžadujú rozhodnú podporu spoločnosti, pracovníkov a podnikov s cieľom pomôcť im zvládnuť tieto kľúčové transformácie s osobitným dôrazom na najviac postihnuté regióny, a to tým, že sa zlepší odborná príprava a vzdelávanie s cieľom prispôsobiť zručnosti a vytvoriť nové pracovné miesta v odvetviach životného prostredia a v digitálnych odvetviach; žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala najzraniteľnejším skupinám v spoločnosti vrátane ľudí ohrozených chudobou a/alebo extrémnou materiálnou deprivíciou;

21. zdôrazňuje, že intenzívnejšie využívanie zručností a ich rozvoj súvisia s vytváraním pridanej hodnoty a konkurencieschopnosti a mali by tvoriť jadro politík EÚ zameraných na podporu hospodárskeho rastu prostredníctvom investícií do zručností; poukazuje na to, že hoci sú zručnosti nevyhnutnou podmienkou rastu, len zručnosti samotné nie sú postačujúce; žiada preto doplňujúce opatrenia, aby sa po investovaní do počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy na trhu práce vytvorili a navrhli kvalitné pracovné miesta, pri ktorých sa čo najlepšie využijú zručnosti pracovníkov;

Štvrtok 10. októbra 2019

22. vyjadruje znepokojenie nad neustále vysokým počtom ľudí v Európe, ktorí nemajú základné zručnosti v oblasti gramotnosti a matematickej gramotnosti, čo je nevyhnutný predpoklad aktívnej účasti v spoločnosti a na trhu práce; vyzýva členské štáty, aby prijali rázne opatrenia na posilnenie ustanovení o odbornej príprave v oblasti základných zručností, najmä pre najviac marginalizované skupiny v spoločnosti; zdôrazňuje dôležitosť rozhodných opatrení na uznanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom zaručiť čo najširšie uznanie zručností a kompetencií a podporiť flexibilitu medzi rôznymi možnosťami vzdelávania a odbornej prípravy;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ponúkali stimuly a naďalej poskytovali technickú pomoc s cieľom posilniť príležitosti na podporu dôstojnej práce pre mladých ľudí prostredníctvom programov zamestnanosti, podpory mladých podnikateľov rámcom EntreComp, vysokokvalitných programov učňovskej, jazykovej a odbornej prípravy, a to aj pomocou školských osnov v členských štátoch v úzkej spolupráci s podnikateľskou a výskumnou obcou a s ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami;

24. vyzýva členské štáty, aby posilňovali a modernizovali verejné služby zamestnanosti na každej územnej úrovni prostredníctvom priebežnej odbornej prípravy prevádzkovateľov, zapojenia vysoko špecializovaných poradcov a lektorov a vykonávania cielených politík v prípade každej kategórie trhu práce;

25. zdôrazňuje, že sociálne a hospodárske ciele Únie by mali mať rovnakú prioritu a zabezpečené finančné zdroje v budúcom rozpočte a že cyklus európskeho semestra by sa mal rozšíriť tak, aby počas celého obdobia zahŕňal sociálny rozmer, so zapojením príslušných orgánov EÚ a členských štátov, ktoré sa zaoberajú sociálnymi politikami; naliehavo vyzýva Komisiu, aby skvalitnila odporúčania pre jednotlivé krajiny v prípade členov eurozóny tým, že vytvorí rámec, v ktorom sa sociálne politiky súvisiace s Európskym pilierom sociálnych práv, napríklad inkluzívny prístup k vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti, strave, zamestnaniu a bývaniu a ochrana sociálnych práv, analyzujú podľa sociálnych segmentov, ako sú napríklad deti, mládež, starší ľudia, menšiny, migranti a osoby so zdravotným postihnutím, čím vznikne oveľa presnejší obraz hospodárskeho a sociálneho zdravia členských štátov, a aby preskúmala možné rozšírenie tejto novej zložky odporúčaní pre jednotlivé krajiny na krajiny mimo eurozóny; poukazuje na to, že odporúčania pre jednotlivé krajiny by mali byť v súlade s hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi cieľmi EÚ a mali by sa vzájomne posilňovať, a nie si protirečiť; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vymedzili európsku stratégiu udržateľnosti na riešenie sociálnych, hospodárskych a klimatických výziev; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili sociálne práva tým, že navrhnú právne predpisy zahŕňajúce v prípade potreby a na základe preskúmania finančné nástroje s cieľom vykonávať Európsky pilier sociálnych práv v rámci svojich príslušných právomocí ustanovených v zmluvách;

26. domnieva sa, že je nevyhnutné definovať a zavŕšiť sociálny rozmer Európskej únie; na tento účel považuje za nevyhnutné zabezpečiť práva na slušné životné podmienky, primerané bývanie, účinný a prístupný systém zdravotnej starostlivosti a dlhodobú starostlivosť;

27. zdôrazňuje, že fungujúci sociálny dialóg je kľúčovým nástrojom pri stanovovaní pracovných podmienok, ktorý zahŕňa rôznych aktérov na rôznych úrovniach, vyvažuje záujmy pracovníkov a zamestnávateľov a prispieva k hospodárskej konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti; vyzýva členské štáty, aby ešte viac podporili sociálny dialóg v celej Európe s cieľom vyvážiť pracovnoprávne vzťahy a v prípade potreby posilniť možnosti kolektívneho vyjednávania;

28. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že miera chudoby je naďalej neprijateľne vysoká; zdôrazňuje, že v časoch spomalenia hospodárskeho rastu existuje vyššie riziko chudoby; zdôrazňuje, že zatiaľ čo počet osôb patriacich do kategórie AROPE (ľudia ohrození chudobou alebo sociálnym vylúčením) v EÚ v roku 2017 naďalej klesal, bolo týmito prejavmi v roku 2017 ohrozených približne 113 miliónov osôb v EÚ a 74 miliónov osôb v eurozóne; vyjadruje poľutovanie nad tým, že cieľ stratégie Európa 2020 znížiť chudobu sa s najvyššou pravdepodobnosťou nepodarí dosiahnuť; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na zníženie chudoby vrátane chudoby pracujúcich a chudoby, ktorú pociťujú zraniteľné skupiny; zdôrazňuje potrebu odstrániť chudobu detí a vyzýva Komisiu, aby navrhla právne predpisy na vykonávanie európskej záruky pre deti; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali stratégiu boja proti chudobe založenú na právach a integrovanom aktívnom začleňovaní, ktorá spája uplatňovanie základných sociálnych práv, vysokokvalitné služby a pracovné miesta s ohodnotením zabezpečujúcim dôstojný život; vyzýva členské štáty, aby vypracovali opatrenia a stratégie v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv s cieľom riešiť sociálne potreby tých, pre ktorých je trh práce neprístupný;

29. zdôrazňuje, že dôstojné pracovné miesta, prístup k primeranej sociálnej ochrane bez ohľadu na pracovnoprávny vzťah alebo typ zmluvy, rast miezd a dobre financované vysokokvalitné verejné služby vrátane systémov vzdelávania a dostupných možností celoživotného vzdelávania majú významný vplyv na znižovanie nerovnosti, rizika chudoby a sociálneho vylúčenia a zlepšovanie zdravia a blaha ľudí; víta významný vplyv sociálnych transferov na znižovanie

chudoby; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že sa to neodzrkadľuje vo vnútroštátnych politikách všetkých členských štátov; zdôrazňuje dôležitosť transparentného hodnotenia stratégie Európa 2020, najmä v oblasti znižovania chudoby, a rozvoja sociálnej a udržateľnej stratégie po roku 2020, ktorá uprednostňuje odstránenie chudoby a podporuje vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv a cieľov udržateľného rozvoja prostredníctvom procesov zmysluplného dialógu na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s občianskou spoločnosťou a ľuďmi s priamymi skúsenosťami s chudobou;

30. konštatuje, že v roku 2017 bolo 9,4 % všetkých zamestnaných ľudí v EÚ ohrozených chudobou a že chudoba pracujúcich v mnohých členských štátoch sa zvyšuje; zdôrazňuje, že chudoba pracujúcich je základným znakom nespravodlivosti a vyjadruje presvedčenie, že je nevyhnutné zvýšiť kúpnu silu pracovníkov, posilniť kolektívne vyjednávanie a stanoviť silný a harmonizovaný systém práv a ochrany pre všetky formy práce; naliehavo vyzýva členské štáty, aby podnikli rozhodné kroky na zabezpečenie toho, aby si ľudia zo svojich miezd mohli dovoliť dôstojný život pre seba a svoje rodiny; vyzýva Komisiu, aby predložila právny nástroj s cieľom zabezpečiť, aby mal každý pracovník v Únii spravodlivú minimálnu mzdu, ktorú možno stanoviť podľa vnútroštátnych tradícií alebo prostredníctvom kolektívnych zmlúv alebo právnych predpisov;

31. domnieva sa, že narastanie počtu dočasných alebo neistých pracovných miest môže mať nepriaznivý vplyv na primeranosť dôchodkov, najmä pre mladšie generácie, ktoré často zažívajú prerušenie kariéry, čím dochádza aj k prerušeniu odvádzania príspevkov sociálneho zabezpečenia, a stabilitu systémov sociálneho zabezpečenia;

32. upozorňuje na znepokojujúci vývoj preťažených trhov s nehnuteľnosťami vo viacerých členských štátoch a jeho negatívne dôsledky, najmä pre osoby s nízkym príjmom a v určitých regiónoch; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o dodržiavanie odporúčaní Komisie (obmedziť prekážky dodávok, odstrániť deformácie a zredukovať odchýlky spôsobené daňovým systémom) a prijali opatrenia v súlade s odporúčaním 19 Európskeho piliera sociálnych práv;

33. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie využívali európsky semester na monitorovanie a podporu pokroku v oblasti dostupnosti bývania a bezdomovectva; vyzýva Komisiu, aby navrhla európsky rámec pre sociálne a dostupné bývanie s cieľom účinne koordinovať politiky členských štátov;

34. poznamenáva, že sociálne a zdravotné služby majú zásadný význam pre podporu boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; so znepokojením konštatuje, že väčšina členských štátov dostala odporúčania pre jednotlivé krajiny s cieľom zlepšiť účinnosť, prístupnosť a udržateľnosť svojich systémov verejného zdravotníctva; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o zabezpečenie prístupnosti, dostupnosti, cenovej dostupnosti, kvality a nákladovej účinnosti svojich systémov zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje význam preventívnych kampaní a kampaní na podporu zdravia, ktoré sú zamerané najmä na mladých ľudí zo znevýhodnených skupín obyvateľstva; vyzýva členské štáty, aby v rámci svojich politík v oblasti zdravia investovali do prevencie; vyzýva na aktívne uskutočňovanie kampaní na podporu zdravia, a to pokiaľ ide o telesné aj duševné zdravie; pripomína, že je dôležité uľahčiť opätovné začlenenie ľudí v produktívnom veku, ktorí sa zotavujú z choroby, do trhu práce; vyzýva členské štáty, aby investovali do služieb starostlivosti pre ľudí v každej fáze životného cyklu, aby pokračovali v snahe o dosahovanie barcelonských cieľov starostlivosti o deti prijatých v roku 2002 a aby vypracovali ciele starostlivosti o starších a o závislé osoby;

35. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali konkrétne opatrenia v nadväznosti na európsky rámec opatrení pre duševné zdravie a pohodu a kompas EÚ pre opatrenia v oblasti duševného zdravia a pohody; domnieva sa, že tieto opatrenia by mali zahŕňať opatrenia na podporu duševného zdravia a preventívne opatrenia týkajúce sa duševného zdravia a mali by byť v súlade s ostatnými politickými nástrojmi s cieľom obmedziť hlavné sociálne faktory duševného zdravia;

36. zdôrazňuje význam dôkladného monitorovania a v prípade potreby revízie finančných prostriedkov Únie s cieľom zabezpečiť účinné financovanie v súlade s cieľmi EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo vzťahu k finančným prostriedkom Únie bojovali proti akémukoľvek zneužívaniu, podvodom a korupcii;

37. zdôrazňuje dôležitosť dodržiavania odporúčaní audítorov EÚ;

Štvrtok 10. októbra 2019

38. domnieva sa, že ak sa má udržať a zvýšiť globálna konkurencieschopnosť, je potrebné, aby bol regulačný rámec pre trh práce v členských štátoch jasný, jednoduchý a pružný, pričom zároveň treba zachovať prísne pracovné normy;

39. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.